

ชื่อวิทยานิพนธ์	: บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ผู้วิจัย	: พระนพดล สุ่มงศ์โล (พวงสี)
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
	: อาจารย์ ดร.เดชา กัปโก, ศน.บ., M.A., Ph.D. (Sociology)
	: ผศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง, พธ.บ., M.A., Ph.D. (Sociology)
วันสำเร็จการศึกษา	: ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชนโดยพระสงฆ์ วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดรูปแบบในการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๖๕ คน ซึ่งเป็นประชาชนในชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือค่าความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยเพื่อบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๐ รูป/คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑) จากการศึกษาพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจิตใจอยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับ 4.12 รองลงมาด้านสิ่งแวดล้อมที่ระดับ 3.89 ด้านเศรษฐกิจที่ระดับ 3.75 ด้านสังคมที่ระดับ 3.74 และด้านการศึกษาที่ระดับ 3.56 ตามลำดับ

๒) จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) เมื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค พบว่า ด้านสังคม: พระสงฆ์ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่พระสงฆ์จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนในหลายๆ ด้าน ด้านเศรษฐกิจ: ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรของคณะสงฆ์เองรวมทั้งจากหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านสิ่งแวดล้อม: อุปสรรคในการให้ความสะดวกแก่พระสงฆ์ในการอบรมหรือในการช่วยเหลือพัฒนาชุมชนมีน้อย ด้านการศึกษา ขาดการสนับสนุนในการสอนศีลธรรมในโรงเรียนแก่นักเรียนและประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม เท่าที่ทำอยู่เป็นแค่ส่วนเล็กน้อย ด้านจิตใจ: ขาดบุคลากรในการทำงาน ทำงานเชิงรับมากกว่าเชิงรุก การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ ด้านสังคม: ควรมีการทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่างๆ ถึงความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านเศรษฐกิจ: ควรจัดสรรงบประมาณในการเผยแผ่ไว้เป็นกองทุนหรือเป็นนิยัตยภัตสำหรับพระสงฆ์ผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านสิ่งแวดล้อม: ควรจัดสรรอุปกรณ์หรือเครื่องจักรเพื่อการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและให้พระสงฆ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับขอบเขตของพระสงฆ์ที่สามารถทำได้ ด้านการศึกษา: ให้การสนับสนุนในการสอนศีลธรรมในโรงเรียนแก่นักเรียนและประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนและต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านจิตใจ: เร่งสร้างเสริมบุคลากรที่มีความชำนาญ เพื่่ออกปฏิบัติงานทั้งในเชิงรับและเชิงรุกทั้งติดตามประเมินผลเพื่อปรับปรุงแนวทาง

Thesis Title : The Roles of Sangha in Community Development: A Case Study of WatTakaong Ayutthaya Province
Researcher : Phra Noppadon Sumangalo (Phuangsi)
Degree : Master of Arts (Social Development)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Decha Kuppako B.A., M.A., Ph.D.(Soc.)
 : Assist. Prof. Dr. Konit Srithong B.A., M.A., Ph.D.(Soc.)

Date of Graduation : 3 Maech 2016

ABSTRACT

The research consisted of three main objectives, namely: i) to study the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province; ii) to compare level of people's opinions concerning the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province; and iii) to study problems, obstacles and suggestions relating the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province. This present study employed a Mixed Method with both Quantitative, with a survey, and qualitative research methodologies. The study sample consisted of 365 people who lived in area of Wat Takarong Ayutthaya Province. The subjects were recruited based on the sample size of Taro Yamane. The instrument used in data collection was a questionnaire. The data were analyzed in terms of Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation. Inferential statistics of t-test and F-Test were used to determine the differences in mean scores of both groups, and One Way ANOVA was used to determine the differences in mean scores among three groups or more. Finally, the Least Significant Difference (LSD) was employed to test the differences between means of each pair. As for qualitative methodology, in-depth interviews were used with 10 key Informants, and data were analyzed by means of content analysis.

The study findings revealed that

1) The overall opinions of people towards the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province was at the great level (3.81). When considering each aspect, it was found that the opinions toward all aspects were at great levels: the aspect of mind was found at 4.12, the environment 3.89, the economy 3.75, the society 3.74 and the education 3.56, respectively.

2) When comparing the opinions of people toward the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province, classified by personal factors, it was found that people with different gender, age and level of education had no different opinions toward the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province, with statistical significance at 0.05 level denying the formulated hypotheses. However, those with different occupation and income had different opinions toward the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province, with statistical significance at 0.05 level accepting formulated hypotheses.

3) As regards problems and obstacles on the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province, it is found that in aspect of society, the monks do not attain participation from concerned agents so that they have no chance to participate community development; in economy, monks lack budget support from the Sangha organization and also governmental agents; in environment, the monks lack facilities for training and developing community; in education, the monks are not supported to teach school children the Dhamma in school; in mental, the Sangha organization still lacks personnel for proactive work, and finally, inspection and evaluation of work have been conducted without efficiency and effectiveness.

As regards recommendation on the roles of Sangha in community development: a case study of Wat Takarong Ayutthaya Province, it is recommended that in aspect of society, there should be agreement between monks and concerned agents to realize monks' role in participating community development and also propagating Dhamma; in economy, monks should be supported by the Sangha organization and also governmental agents with budget in form of fund and also income; in environment, the monks should be supported with facilities like equipments or machine for developing environment and also monks should be trained about frame in developing environment; in education, the monks should be supported in teach school children the Dhamma in school; in mental, the Sangha organization should support and train personnel for proactive work, and finally, inspection and evaluation of work should be conducted with efficiency and effectiveness.